Nyolczadik évfolyam. 153-ik szám. Kolozsvártt, 1878. vasárnap julius 7.

A „KELET“ előfizetési dija:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési dijak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitatér 5. sz.

Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kolozsvár, 1878. jul. 6.

(?) A szerep, melyet, mint mondatik, Európa monárchiánknak Boszniában és Hergovinában szánt, első tekintetre nem látszik fölöttébb ajánlatosnak. Egy jogaiból közös erővel kivetköztetett állam mellett az őr szerepét játszani; felügyelni arra, ha megteszi-e, a miket — akarta, nem akarta — a nagyhatalmasságok reá erőszakoltak s szükség esetén rá is kényszeriteni, hogy az önkény által rárótt kötelezettséget be is töltse — bizony, nem valami lovagias, avagy hősies egy küldetésnek igérkezik.

Hogy azonban monárchiánk e szerepét igazságosan itélhessük meg, mindenesetre sokkal részletesebb ösmeretével kellene a congressusi tanácskozások szövevényeivel birnunk, mint a mennyire ma még bárki is a kivüllállók közül ismerheti a működő tényezőket.

Anglia kéz alatt történt előzetes kiegyezéseért Suvaloffal, melynek legerősebb bizonyitéka épen az az erély, melylyel az angol külügyi hivatal az árulót kutatja és üldözi, sokan monárchiánk tétovázó politikáját okolják, mintha Andrássy habozása kényszeritette volna Salisburyt a maga konczának biztositására. Nekünk azonban ugy tetszik, hogy e minden áron koncz után leselkedő politika nem vád, hanem sokkal inkább igazolásképen szól Andrássy mellett, ki nagyon is helyes tapintattal itélte meg azt az állitólagos szövetséget, a ki a sanstefanoi béke-kötés ellen ismeretes körbürgönyében nyiltan villámokat és menydörgéseket szór, de titkon zsebére gondolva pactál. Hogyan lehetett volna már egy ilyen quasi szövetségesben megbizni? Hogyan számithattunk egy ilyen tényezőre, kinek megbizhatósága, uti figura docet, a graeca fides mögött nem messzire marad el s majdnem bizonyosra mondhatni megcsalt volna bennünket is csak ugy, mint megcsalta saját népét és közvéleményét is.

A mi, továbbá, Bismarck „rosz kedvéről“ a congressusi termékből hirképen kiszivárgott, következtetnünk enged arra a pressióra, a melyet a zsarnokság ez újkori képviselője az egyes államok meghatalmazottjaival egyenként és egyetemleg, congressusban és congressuson kivül gyakorolni jónak látott. Azzal Bismarck hires parliamenti nyilatkozata óta teljes tisztában lehettünk, hogy a nagy barátság, melyet ő herczegsége monárchiánk és külügyére iránt nagy ostentatióval hiresztelt: köpenyege néptipró vágyainak és az orosz iránti lekötelezettségének, melynek tőkéjét a fehér czártól a német-franczia háboru alkalmával vette föl s melyet kamatostul vissza akart most az orosz-török háboru alatt fizetni.

És vegyük harmadik számitási tényezőül a romjaiban heverő, organicus életképességéből kifogyott, alkotó elemeire már magától szétszakadozott, elerőtlenedett Törökországot; gondoljuk hozzá a konczra leső Olaszországot; Szerbiát és Montenegrót, a rablókat, Romániát a lefőzöttet; Görögországot, a demoralisáltat: s tegyük föl ily körültekintés mellett a kérdést a rendőri szerepre nézve, mely monárchiánknak Boszniában és Herczegovinában jutott.

A franczia lapok csak most panaszkodtak az alárendelt szerep fölött, melyet Európa egykori intézőjének, Franczia országnak, a congressuson játszania kell. Az angol lapok nyiltan bevallják, hogy kormányuk megcsalta népét a keleti kérdésben való eljárásával. A német közvélemény hallgatag szégyenkezéssel vonszolja a bilincset, melyet — az annyi vér árán elért egység ábrándaiból kiócsudva — lábán, kezén érez s reszketve áll a két örvény között, melylyel egyfelől a zsarnokság, másfelől a socialismus fenyegeti. Elég erős-e monárchiánk, hogy ily tényezők közepett egymaga keszlyüt dobjon egész Európának s lángba boritsa az egész ó-világot? Engedje-e kényére-kedvére az orosz-német absolutismust a Balkán-félszigeten rendezni és esztozkodni, vagy pedig felhasználja a lehetőség határai közt azt az archimedesi pontot, mely még igy is föltalálható volt s mely visszatetsző hangzásu neve mellett is plausibilis formában alapját szolgáltathatja egy olyan gátnak, melyen, a végén is, keresztül bukhatik Oroszország, legalább az idő meg levén nyerve arra, hogy Angolország gyakorlatilag belássa megbizhatatlanságának veszélyeit s Franczia ország mind erősebb vágyakat növelhessen szivében régi befolyásának visszaszerzése s Németország mindenhatóságának megtörése iránt . . .

Nem a rend, hanem a nép-jog őreinek neve illeti monarchiánk harczosait, a midőn Boszniában és Herczegovinában állást foglalnak. Nem a zsákmány, hanem a védsáncz földje a terület, melyen hadaink el fognak helyezkedni s nem Török-, hanem Orosz-Németország az ellenség, mely ellen hadsoraink most felvonulnak . . .

A képviselőválasztások.

Az apostolok vándorlása a központból mifelénk is megkezdődött. Lukács Béla ur is megindult, saját lapja szerint erdélyi birtokára; ha azonban e birtok nem a holdban van, akkor roppant terjedelmű e földön, mert Lukács uram már egy megyét bejutazott s habarék pártbirtokrendezési kisérleteket tett, hogy minő eredménynyel, majd megmondják a választások.

Torda-Aranyosmegyéből értesitenek, hogy ott Tisza László megválasztatása nagy ostentatióval egyhangulag fog történni. A másik kerületben, a volt Aranyosszéken Houchard megválasztatása némileg kétséges. Ugyancsak Tordamegyében b. Jósika Gyula eddig ellenjelölt nélkül áll.

Szolnok-Dobokamegyében Pap Sándor, Simó Lajos, ifj. gr. Teleki Domokos, gr. Bethlen András, b. Bánffi László a jelöltek.

Fogarasmegye egyik kerületében az ősz Boér Antal valószinüleg egyhangulag fog megválasztatni, de a másik kerületben Kossy Sándor és Benedek Gyula birkoznak. Ugy halljuk, egyik iránt sem mutatnak a választók nagy rokonszenvet s meglehet egy harmadik fog megválasztatni.

Maros-Tordamegyében br. Kemény Kálmán megválasztatása bizonyos, Jenei Józsefnek, ha jól értesülünk, Désy Sándorral lesz küzdelme.

Szilágyi Dezső Gy.-Fejérvár habarékpárti képviselője, ugy látszik hálátlannak érzi maga iránt az erdélyi részeket és Nagyváradon Teleszky István kormánypárti jelölt s Váradnak eddigi képviselője ellen tesz kisérletet.

Gr. Nemes Nándor volt felső-fehérmegyei képviselő, Fehérmegye szétosztatván, kerület nélkül maradott s a Királyhágón tul a dunavecsei kerületben lépik fel ellenzéki programmal.

Baján, Tóth Kálmán ismét a képv. jelölt.

A budapesti-ferenczvárosi kerületben, hol Csernátony ellen Mudrony Soma nevét emlegetik, Verhovay Gyula itt is kisért.

Kassán egyik jelölt Tisza Kálmán, a miniszterelnök.

Beregben Ujfaluból Csanádi Sándor alig lesz többet képviselő, ellene Beöthy Algernon kandidál.

Tisza Lajos kis-küküllőmegyei jelölt a szent-endrei kerületben az egyesült ellenzék jelöltjével Széles Mihály Pestmegye volt alispánjával szemben is fellép.

Dr. Falk Miksa, a szabadelvű párt e nagytehetségű vezértagja, julius 7-én fogja megtartani beszámoló beszédét a keszthelyi kerület választói előtt. Somssich Pál pedig, parliamenti életünk e jeles veteránja, a kaposvári kerületben már szintén beszámolt — levélileg.

A Királyhágón tul Fejérmegyében a bodajki kerületben Szágyény László, a csákvárban Kégl György a kormánypárt jelöltje; a sármelléki járásban Madarász Józsefnek nincs ellenjelöltje; a váliban sok jelöltet emlegetnek, köztük Törs Kálmánt.

Komáromban Ghyczy Kálmánt, daczára, hogy kijelentette, miszerint előrehaladott kora miatt nem akar fellépni, egyhangulag meg akarják választani. — Tatán Konkoly-Thege Miklós lép fel.

Budapest I-ső kerületében Pauler Tivadar igazságügyminiszter ellenében némelyek az egyesült ellenzék részéről Kerntler Ferenczet, mások b. Lipthay Bélát szeretnék föllépteteni. Házmán Ferencz ellen a II-ik kerületben Andorffy Károly próbál ismét szerencsét.

A Libanonban kitört zavargásokról a Standardnak junius 26-ikáról Konstantinápolyból a következőket jelentik: „Tegnap Bejrutból érkezett táviratok jelentik, hogy Libanonban és Kaszraván tartományban zavargások törtek ki. Nagyszámu fiatal ember ragadt fegyvert. Rusztem pasa saját házában be van zárva, s a libanoniak nyiltan beszélnek arról, hogy megölik. Az egész kerületben anarchia uralkodik, s Bejrutban azt hiszik, hogy ha Rusztem pasát csakhamar el nem bocsátják, borzasztó fölkelés fog kitörni Libanon minden részében. Druzok és maroniták egyiránt kárhoztatják Rusztem pasa önkényes eljárását; muzulmán renegátnak nevezik, kit a porta keresztyénnek ád ki. Ezalatt a nép elnyomása egyre tart, s a dolgok állását valóságos rémuralomhoz hasonlitják. A börtönök tele vannak. Rusztem pasa az organicus törvények ellenére török csapatokat küldött Libánonba s a falvakat fosztogatásnak engedte át. A táviratok hozzáteszik, hogy ha fölkelés tör ki, az százszorta roszabb lesz, mint az 1866-iki, melynek feje Jusszuf Karáin volt.

— A plojesti-predeali vasut foglalkoztatja a román kamra osztályait. E vasut tudvalevőleg nemzetközi jelleggel bir s különösen érdekli monárchiánkat. A kérdés azon szerződés körül forog, mely a vasut kiépitésére nézve 1875. augusztusban Crawley vállalkozóval köttetett. E szerződést a vállalkozó maga felmondotta, mert a kormány által kiadott utalványok a pénztár által nem váltattak be kellő időben. A kormány nem egyezett bele a szerződés felmondásába; más részről pedig az osztrák-magyar kormány is kijelentette, hogy az orsova-vercierovai csatlakozásba addig bele nem egyezik, mig a plojesti-predeali vasut ki nincs épitve.

A román kormány ily körülmények között kénytelen volt a vállalkozóval kötött szerződés felmondásába beleegyezni s új vállalkozót keresett. Az öt ajánlkozó közül a kormány Guillouxval kötött előleges conventiót, mely természetesen a kamra elé fog terjesztetni. A kiépitési költség 33 mil. 150.000 frankban állapittatott meg. A vonal az új szerződés értelmében 1879. october végén lesz teljesen kiépitve. A kamra osztályai azonban ellenzik a vállalkozóval kötött conventióit s azt kivánják, hogy az állam a vasutat saját közegei által épittesse ki. A román közvélemény nagy érdekkel várja e vitás kérdés eldöntését.

A berlini congressus.

Bosznia, a Duna és a hadikárpótlás kérdésének elintézése után ismét nehézségek tornyosulnak a congressusnak minden áron siettetett működése elé. A görög kérdés és Batum kérdése támasztják e nehézségeket. Ha Bosznia és Herczegovina ügyében a congressus el tudott lenni Törökország beleegyezése nélkül — mely azonban most már, szintén megvan — nem véli ezt teljesen nélkülözhetőnek a görög-török kérdésben. Görögország nem oly erős, hogy a porta ellenére neki odaitélt kedvezményeket veszély nélkül fenn is tudná tartatni, s nem lehet föltenni — mint bármelyik eddigi kérdésnél lehetett — hogy a porta, mint gyengébb fél, kerülni fogja a békés elrendezés után a conflictust. Ez magyarázhatja a török álláspontnak ezen esetben való figyelembe vétetését. Az első orvosság, a mit a congressus ilyenkor alkalmaz, a halogatás, s azután a bizottsághoz utasitás. A másik nagy nehézség amannál sokkal komolyabb jelentőségű, a mennyiben a Batum mellett viszálykodó felek: Anglia és Oroszország. A congressus itt már valóban tehetetlennek érzi magát; nincs kire ráparancsolnia, — Oroszország: Oroszország, és Anglia: nem a porta. A congressus hirszerint ugy akarna megmenekülni a nehézségtől, hogy külön angol-orosz egyezkedésnek hagyná fenn a kérdést. Ez mindenesetre nagyon kényelmes módja az „elintézésnek“, de ehhez nem volt szükség congressusra. A conflictust egyáltalában nem tartják kizártnak; Anglia annyit engedett már, hogy többet aligha engedhet; Oroszország pedig annyit kapott, hogy többet is szeretne.

Bécs, julius 4. Törökország képviselői ma kinyilatkoztatták a portának Anglia inditványába való beleegyezését, hogy Ausztria-Magyarország elfoglalja Boszniát és Herczegovinát; ezzel a kérdés el van intézve. A montenegrói kérdés is elintéztetett Andrássy gróf kivánságai értelmében. A görög kérdés nagy nehézségeket okoz. A porta Waddington javaslatait elfogadhatatlanoknak nyilvánitotta.

Bécs, jul. 4. A „Politische Corr.“ jelenti Berlinből: A hadikárpótlás kérdését akképen rendezték, hogy török hypothékához nyulni nem szabad, és a hadi kárpótlás területátengedésre sem változtatható. A dunai hajózás kérdését nagyrészt elintézték. A görög kérdésben nagyok a nehézségek, és alig lehet várni elintézését, hogy bizonyosan lehessen számitani a porta és Görögország

---

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

EDINA.

Angol regény.

KÉT KÖTETBEN.

Irta:

YOOD ASSZONY.

ELSŐ KÖTET.

Első fejezet.

Éjfélkor.

(4-ik folytatás.)

Én pedig azt hiszem, hogy igazán is hallotta azokat, szólt bele az orvos.

Bell ritkán iszik annyit, hogy ne legyen egészen öntudatánál. És azt is hiszem, hogy bizonyosan nem bir valami nagy képzelő tehetséggel.

— De Hugh bácsi, vété ellene Frank, csak nem gondolod, hogy valami lenne a dologban?

— Mi részben?

— A babonát illetőleg. Az természetesen érthető, hogy egy csoport éji madár átvonul a térség felett, — épp ugy, mint néha nappal is tova röpülnek a vándormadarak, — és hogy repülés közben kiáltásokat hallatnak. De hogy e kiáltások, vagy hangok szerencsétlenséget jelentnének, az nem érthető, s nem tehető fel.

Raynor orvos csak fejével intett. Nagyon csendesen költött el egy tojást. Az utóbbi időkben gyenge étvágya volt.

— Csak nem hihetsz ily esztelen badarságot bácsi. Ama körülmények, melyeket elbeszéltél nekem, alkalmasint csak ugy esetleg találkoztak egybe.

— Frank, viszonzá az orvos, szokott modorában, ezt mondtam már én is neked. De ha egyszer oly öreg leszel mint én, be fogod látni, hogy vannak dolgok a világon, melyeket nem birunk kimagyarázni. Meg kell nyugodnunk abban, hogy ne igyekezzünk mélyükre hatolni. Mondtam már neked, hogy én magam nem hiszem a bányászok e babonáját, de egyszersmint elmondtam saját tapasztalatimat is e téren. Én nem mondok itéletet, de kimagyarázni nem biron a dolgot.

Frank nevetve fordult unoka testvéréhez, Hátha egyszer kimennénk mi Edina a kopár pusztára, s a hét fütyty szóra figyelnénk, mit mondasz hozzá?

— Mikor az ember leginkább várja, akkor nem forrik a fazék, felelt Edina, nyugodt hangon idézve e gazdasszonyi közmondást.

Ama hét fütytyszó, bizonnyal nem hangzanék, mihelyt várva figyelnénk rá.

Második fejezet.

Bell Rozáli.

Raynor Frank, már néhány év óta végzett és gyakorló orvos volt; ügyes külsejű, nyájas, figyelmes ember, s nagyban birta ama könnyed, felviditó modort, mely annyira kellemes a betegre nézve.

Természetesen szerették is őt nagyon az orvos betegei, különösen a jobb móduak, kik kissé távolabb laktak, örömmel fogadták őt mindig, s Raynor orvos soha sem is habozott, helyettesül Frankot küldeni betegeihez. Frank még azt is észrevette, és ő volt az egyedüli, kinek ez feltünt, hogy nagybátyjának kezd kissé nehezére esni, hivatasának nagyon tág körben eleget tenni.

Délfelé közelgett az idő, s Frank valamenynyi közelben levő betegét meglátogatta volt már. Most készült azokhoz, kik tőle távolabb laktak. Hanem előbb még haza ment, hogy Raynor orvosnak jelentést tegyen észleleteiről, s viselő szürke kabátját feketével cserélje fel.

Frank minden izében urias külsővel birt, a mint igy az utczán nyugodtan tova ballagott.

Pellet Balázs, ki éppen valami porrá tört gyömbér kimérésével foglalkozott, irigy szemeket vetett reá s munkáját abban hagyva, az ablakhoz rohant, hogy még egyszer utána tekintsen.

— Fogadnék egy aranyban, hogy most éppen oda megyen, mormogta boszusan mr. Pellet, miután Frankot elveszitvén szem elől, ismét viszszatért gyömbér porához.

Mi is jut eszébe Bell anyónak, hogy betegnek képzeli magát, s orvosra van szüksége!

A trennach-i templom s a faluvégi házak csakhamar elmaradtak Frank háta mögött, s ama széles térségre érkezett, melyet kopár pusztának neveztek el.

Az első tárgy, mi a hely egyhanguságát megzavarta, egy felhagyott istoly volt balról. E beomladozott üreg, kisebb nagyobb földhalmoktól volt körülvéve, melyek közt a gyermekek nappal bujoskát szoktak játszani, de egy sem közeledett közülök soha az üreghez. Nemcsak azért, mert nagyon veszélyes hely volt — ámbár a gyermekek készakarva keresik néha a veszélyt — hanem mert rosz hirben állt annak környéke.

Nem régiben egy bányász lett itt öngyilkossá, valami Sardou Dániel nevű. Egyenesen azon szándékból ugrott be az üregbe, hogy véget vessen életének. Ez idő óta a bányászok és családjai körében, kik többnyire nagyon tudatlanok s babonások voltak, az a hir terjedezett, hogy azon ember lelke kisért az istoly mélyében, és ha az ember csendes éjjelen hallgatódzik, sohajok és jajgatás tör elő az üregből. Ezért kerülte mindenki e helyet, és setétben alig merészelt volna egy bányász is arra felé közeledni. Nem is volt arra utja senkinek, mert az istoly távolacska feküdt a kopár pusztán keresztül vezető széles uttól. Az istoly mélysége feneketlen üreg elnevezést szerzett neki, és a szegény Sardou Dani még mielőtt fenekére érkezett, halva lehetett már. Ki oda beesett annak életéhez nem lehete remény többé, annak lehetlen volt menekülnie a haláltól.

Raynor Frank, a nélkül, hogy ügyet vetne reá, nyugodtan ment el előtte. Folytatta utját, s csakhamar egy bányászlakhoz érkezett, mely kis tanya Bleak Row nevet viselt, s a puszta jobb oldalán terült el. Nem sok ház volt, mert a bányászok többnyire a tulsó old lon voltak megtelepedve, közelebb a bányaerekhez. A jobb házak egyikéből, éppen midőn Frank ott elé ment, lépett ki egy fiatal leány, s szembetalálkoztak az utczán. Bell Rozáli volt.

Rozalinál szebb leányt gondolni sem lehete az egész világon! Huszonkét éves volt, meglehetős magas termetü, de kellemes könnyed alak, finom és ügyes minden mozdulatában s tetteiben, mintha született lady volna. Halk, behizelgő hanggal birt, s arcza vonzó finom és bájos volt. Vonásai csaknem görög jelleggel birtak, arczbőre üde mint egy májusi rózsáé, s mély sötét kék szemei tüzes villámokat szórtak a hosszu szempillák alól. Szemei, daczára fényes ragyogásuknak, sajátságos szomoru kifejezéssel birtak, oly kifejezéssel, melyről azt mondják, ki azzal bir, sok gondot és bánatot fog szenvedni. Szegény Rózáli! A bánat gyors léptekkel közeledett már felé.

Ruhája sötét szövetből volt s csinos, de viseltes; fejér szalma kalapjának rózsaszin szalag kötője, arczrózsáinak szinével versenyzett.

Midőn Raynor Frankot felismerte, arcza még pirosabb lett.

Gyors mozdulattal, mintha pirulásáról s annak okáról teljes tudattal birna, emelte kezét arczához, s ugy tett, mintha fénylő haját simitaná le.

A természet valóban pazarul bánt Rozáli külsőjével; e mellett Rózáli jól is volt nevelve, volt tanulása, s hasznát is tudta annak venni.

— Hogy van Róza! kiáltott fel Frank, előtte megállva. Hová megy?

Róza lebocsátotta felemelt kezét. Élénk pirban égő arczát, ragyogó szemeinek félénk kérdő tekintetét gyönyör volt nézni. Raynor Frank bámulója volt a szépnek, bárhol találkozott is azzal, s Rózáli szépségét különösen bámulta.

— Azért megyek, hogy felkeressem apámat, s ha lehet haza csalogassam őt, felelt a leány. Anyám nagyon nyugtalankodik miatta, s neki pedig nem tesz jót az aggodalom, azt ön is tudja mr. Frank.

— Az aggódás nagyon árt neki, felelt Frank. Ma rosszabbul van talán?

— Nincs rosszabbul, csak nagyon nyugtalan. Apám hallotta az éjjel a hét fütty szót, s ez tulságosan foglalkoztatja őt.

Frank vidám nevetésben tört ki.

— Nagyon mulattat engem Róza ez a fütyölés. Soha életemben nem hallottam róla beszélni ma reggelig.

Rózáli is mosolygott, de ez szomoru mosoly volt. Atyám szilárdul hisz benne, s anyám nyugtalan, mivel látja, hogy apám is az. De most mennem kell uram, mert különben nem leszek ebédre maga idején itthon.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

közti jó viszonyok tartósságára. Anglia és Oroszország közt Bátum miatt oly komoly differentiák forognak fönn, hogy Bismarck herczeg a kérdés megoldását későbbi orosz-angol tárgyalások számára akarja fönntartani; ha ezt a nézetet nem fogadja el a többség, Bátum kérdéséből conflictus támadhat. A török meghatalmazottaknak Bosznia megszállására vonatkozó legujabb utasitásai nem olyan természetüek, hogy egyszerüsitsék e kérdést. A congressus nem fogadja el a porta feltételeit, és kénytelen nem venni tekintetbe a porta beleegyezését.

London, jul. 4. A képviselőházban azt válaszolta Childern interpellatiójára Northcote, hogy csak a congressus bevégzése után lehet majd meghatározni, hogy mekkora utólagos hitelre van szükség. A congressus munkálatai annyira előre haladtak, hogy tiz—tizennégy nap alatt bevégezheti müködését. Ő reméli, hogy a kötségvetés óta szükséges kiadásokra vonatkozólag legközelebb javaslatott fog előterjeszteni.

Berlin, jul. 4. A Norddeutsche Allg. Zeitung irja: A montenegrói és az osztrák-magyar meghatalmazottak tárgyalásai váratlan akadályokba ütköztek. A montenegróiak elfogadták az Antivarihoz kötött föltételeket, de felszólaltak Andrássy gróf kategorikus követelései ellen, hogy Montenegro egy talpalatni földet sem tarthat meg a Bojana folyó mentében. Hozzáteszi az emlitett lap: Ha Montenegro kivánságai nem találnak meghallgatásra, akkor akarva vagy nem akarva meg kell elégednie a kapottakkal.

*

London, jul. 4. A Times levelezőjének Bismarck herczeggel interviewja volt tegnap. Bismarck azt mondá, hogy óhajtja a békét, s ennek fenntartására annyit tett, a mennyit lehetett, mióta utját tisztán láthatta. Anglia pompás sikert vivott ki Bulgária megszoritásával: a bolgár kérdés megoldásával biztositva lett a béke; de ne követeljenek Oroszországtól uj concessiókat, mert békeszeretetének határai lehetnek. Németország minden lehetőt megtett a békéért; ha mégis háboru keletkeznék, képes volna attól távol maradni. Batum kérdése valóban nehéz kérdés s remélhetőleg kielégitő megoldást fog nyerni a congressuson kivül. Azt hiszi, hogy Törökország végre is engedni fog Ausztria-Magyarországgal szembe, de Görögországnak nem fog cencessiókat tenni.

Bécs, jul. 4. A Fremdenblatt szerint legközelebb összesen hét hadosztály lesz hadilábon, hogy a határon tul az actiót a keleti viszonyoknak megfelelően imponáló hatalommal meg lehessen kezdeni. A Fremdenblatt jóságos tanácsokat ád a portának, hogy egyezzék meg barátságosan Ausztriával. A Presse csak most kezdi látni Ausztria helyzetének külső nehézségeit teljes komolságukban s nem hiszi, hogy a boszniai culturmissio egyszerüen mozgósitással és hivatalnokok kinevezésével betölthető. A N.fr. Presse nem látja át a határtalan időre való occupatio czélját s jobban értené a nyit annexionalis politikát. A Tagblatt sürgeti a második részleges mozgositást, mert Ausztriának meg kell óvnia tekintélyét, hatalmát és jövőjét. A török föltételeket tehát vissza kell utasitania. A Deutsche Zeitung előbbvalónak tartja a belső reorganisatiót.

Berlin, julius. 4. A boszniai occupatio tárgyalásáról ezeket irja a „Vossiche Zeitung". Ausztriának világos joga van arra, hogy követelje, miszerint a szomszéd tartományokban a nyugalom helyreálljon s a henyélő rabló-szökevényeknek sáskaszerü csapása megszünjék. Törökország nem képes Boszniában és Herczegovinéban rendezett viszonyokat létesiteni, s igy az occupatio kérdése önkénytesen kerül felszinre, ha el is akarnánk tekinteni Ausztria kereskedelmi-politikai érdekeitől. A congressus azon jogát — hogy a béke érdekében ezen intézkedést jóváhagyja — nem lehet csorbitani. Ezeket fontolóra vévo Törökországnak oktalan és hasztalan ellentállását nem lehet egyébnek tekinteni, mint öngyilkossági manövernek.

*

Berlinből jelentik a N. Fr. Pressének: Utólag hirlik, hogy Waddington a török adósságot illetőleg hangsulyozta Törökország külön-hitelezői jogainak megóvását, minthogy ezen jogok sokkép összeütköznek a consolidáit adósság birtokosainak jogaival, vita keletkezett, mely nagy zavart támasztott a felfogásokban. Az elnök félbeszakasztá a vitát s külön-tanácskozásokat és irásbeli javaslatokat ajánlott. A hadikárpótlást illetőleg Oroszország azt kérte, hogy lemondva a kikötött területbeli kárpótlást a készpénz helyett, — fejezze ki a congressus, hacsak pro forma is, számokban a hadikárpótlást. A congressus egyszerüen tudomásul vette a nyilatkozatot, de nem mutat rá hajlandóságot, hogy ezzel módot adjon a török pénzügyekbe való állandó beavatkozásra. A bizottság Montenegró és Szerbia határolásával foglalkozott s formulázta a dunai kérdést, melyre vonatkozólag a Vaskapu szabályozása egyedül Ausztria-Magyarországra bizatott. Hirlik, hogy Németország inditványozta a konstantinápolyi nagy-követségeknek követségekké változását; az inditványt visszautasitták, mert a nagykövetek jobban ellenőrizhetik a konstantinápolyi dolgokat. Késő éjjel hirlik, Törökország beleegyezett Bosznia és Herczegovina occupátiójába. Karatheodory ezt holnap ki fogja jelenteni a congressusban. Bratianu és Cogalniceanu elhagyják Berlint.

*

A „National Zeitung" ezt irja: Ausztria-Magyarország részéről a porta magatartása, mint elvakult, mélyen sajnáltatik, mivel az, uralmának a Bulgária és Szerbia közé ékelt provinczióba való tarthatlanságról meg nem győződve, inkább oda akarja juttatni a dolgot, hogy az utóbbi később Szerbia zsákmányává legyen, semhogy Ausztria-Magyarországnak átengedje, a mely nemcsak lényegesen közrehatott a portára nézve fontos és már elveszve volt területek megmentésére, hanem Bosznia birtokában legerősebb támasza is lenne neki mostani birtokainak megtartásában.

Bosznia occupátioja.

Bosznia occupatiójáról a londoni Observer igy nyilatkozik: „A congressusnak a mult héten legfontosabb elhatározása a boszniai és herczegovinai occupatio helyeslés vagyis inkább pártolása volt. Világos volt, hogy ha a keleti kérdést a rövidebb vagy hosszabb tartósság kilátásával akarják megoldani, olyan intézkedést kell tenni, mely által e két távol eső tartomány tényleg is elszakittassék a török uralomtól. Miután Szerbiát és Montenegrot nagyobb kiterjedésü és jelentőségü független államokká tették, a földrajzi és sratégiai okokból nem volt lehetséges a két testvértartományt Törökországnál meghagyni. Még ha a Montenegro, Szerbia és Ausztria közé foglalt lakosság teljesen meg lett volna is elégedve a török uralommal, akkor is lehetetlen lett volna azt Konstantinápolyból kormányozni. Tényleg azonban egész Herczegovinában és Bosznia legnagyobb részében az utóbbi két év alatt s hosszabb idő óta chronicus fölkelés uralkodott. Ezen fölkelés következtében tetemes számu menekült osztrák területenn kereset menedéket és a bécsi kormány költségén tartatott el. Ezeknek hazájokba visszatérése bizonyosan jeladás lett volna uj háborura a keresztények és mohamedánok közt. Ha tehát e tartományokot nem akarják a teljes anarchia karjaiba dobni: ott a rendet egy nagy katonai erő jelenlétével kell biztositani. Ugy Európa, mint a kérdéses tartományok nyugalmára nézve szükséges tehát, hogy az európai Törökország éjszaknyugatán olyan kormány fészkelődjék meg, mely képes fenntartani a rendet és nyugalmat. A legtermészetesebb s talán legkielégitőbb elintézés az lett volna, hogy a két tartományt Szerbiával egyesitsék. De ezt ellenezte Ausztria Magyarország, mely semmi szin alatt sem akarja türni határain egy erős szláv állam alapitását. Szükséges volt tehát, hogy az esetleg szükséges gyakorlati intézkedéseket Ausztria tegye meg. Nem valószinütlen, hogy Ausztria eddigi vonakodása az occupatiótól őszinte volt. A mig remény volt Törökország előbbi állásának fenntartására, Ausztria kevéssé mutatkozott hajlandónak tartózkodásából kilépni. A congressus ajánlására most elvállalt lépése is csak ideiglenes természetü s nem akar annexiót jelenteni, habár utoljára is az marad."

A lengyel memorandum.

Plater gróf, a lengyel emigratio ismeretes vezére, a következő memorandumot intézte a congressushoz a lengyelek nevében:

Oroszország bevégezte a háborut Törökország ellen, a humanitás, a nemzetiség, a polgári és vallási szabadság és a keleti szláv népek függetlenségének nevében. A sok vérontás és kegyetlenségek után, melyek bemocskolták e háborut, dönteni fog Európa a török birodalom és a keleti keresztyének sorsa fölött. Hogy a szláv népek érdekében való gondoskodás hathatós lehessen és megszabadulhasson Európa a jövőjét fenyegető veszélyektől, nem szabad megfeledkezni egy más nagy szláv nemzetről, sem mely évszázadokon át kitünő szolgálatokat tett a civilisált világnak, és föltartóztatta a barbárság rohamait. Ez annál inkább szükséges, mert véglegesen nem oldható meg a a keleti kérdés Lengyelország fölszeboditása nélkül, mely áttörhetlen gátot vetne Oroszország támadásai elé, és helyreállitaná az európai egyensulyt, mely egy erőteljes és életreval ó ország fölosztásával erőszakosan ingattatott meg.

A közvélemény nem képes fölfogni, hogy miért részesitik előnyökben a keleti szlávokat. Miért részesiti Európa kizárólagos támogatásában e kevésbé müvelt népeket, melyeknek, kevesebb panaszuk lehet Törökország ellen, mint az Oroszország igája alatt nyögő szlávoknak? Miért szolgáltatják ki az egyik elnyomott szláv nemzetet halálos ellenségének? Ez az égbe kiáltó igazságtalanság nem tarthat örökké, az események hatalma egykor mégis véget fog ennek vetni az egész világ érdekében.

Iszonyu és századunkra nem méltó látvány, hogy a kevésbbé müvelt hatalom lánczba ver egy nagy nemzetet, válogatott kinokkal gyötri, megfosztja mindentől, a mivel a keleti népeket akarja elhalmozni. Az orosz kormány számtalanszor megszegte már Lengyelország szabadságának és nemzetiségének érdekében adott biztositékokat, és lerombolt minden szabadságot; még az ország nyelvét is eltiltotta, mely ki van zárva a közigazgatásból, az iskolákból, a törvényszékek termeiből, sőt a legtöbb lengyel tartomány egyházaiból is, és birsággal fenyitik azokat, a kik szólani mernek anyanyelvükön.

Ugyanez mondható a lelkiismereti szabadságról is; Törökországban tisztelve van, Lengyelországban lábbal tiportatik. A püspköket számüzték, a papok számait és a világiakat ezrenként deportálják és dobják a legnagyobb nyomor martalékául, mert hitükhez ragaszkodnak; az egész Podolia tökéletesen el van pusztitva, egyesült hitü lakosait fölkonczolták és a legbarbárabb bánásmódban részesitették, mint ezt a hivatalos okmányok is bizonyitják: a templomokat confiscálták és a pópáknak adták át; a renegátokat támogatják és a corruptiót táplálják.

Litvániában s a többi tartományokban a lengyelek nem viselhetnek hivatalt, nem adhatnak el és vásárolhatnak jószágokat; az 1863-ban kirótt adókat állandósitották, és az állam kárára tönkre tenni iparkodnak a lakosokat.

Ez hagyományos folytatása azon politikának, mely vérengző erőszakkal kényszeritett két millió egyesült hitüt egyháza megtagadására, mely szervezte a mészárlásokat Humanban és Varsóban; Oroszország mindenkor követte a mongol traditiót, Európa előtt a szabaditó szerepét játszotta, hogy annektálhasson.

Az 1863. év óta kivált a kormányzás egyik eszköze gyanánt fogadták el a terrorizálást; soha semmiféle korszákban sem gyujtotta föl annyi falut, nem volt annyi akasztás, confiscatio, elfogatás és deportatio!

Lengyelország, bizva igaz ügyében, tiltakozik és nem szünik meg tiltakozni a brutalis erőszak ezen visszaélései ellen; ő hiszi jövőjében és reméli, hogy a közérdek és annak szükségessége, hogy szilárd alapra fektessék Europa békéjét a társadalmi romlás ellen, siettetni fogják ujjászületése napját.

Az országgyülés összehivatása.

A belügyminiszter leirata az országgyülés egybehivása czéljából, mely f. hó 30-án a központi választmányokhoz intéztetett, igy hangzik:

Valamennyi központi választmánynak!

Ő cs. apostoli kir. Felsége legfelsőbb elhatározásával a jövő 1878—81-ik évi országgyülést ez évi Mindszent hava 17-ik napjára egybehivni méltóztatott, részemről megtettem a szükséges intézkedést, hogy a kegyeles királyi meghivó levelek a törvényhatóságoknak és a külön képviselő küldési joggal felruházott városoknak legkésőbb a folyó julius hó 4-ik napjáig megküldessenek.

Ezen legfelsőbb elhatározás következtében és tekintettel arra, hogy az általános képviselő választások, a kiválólag mezei gazdászatttal foglalkozó választók érdekében, most a már az aratási munka legalább nagyobb részének befejezése előtt nem foganatosithatók czélszerüen, az 1874. évi XXXIII. t czikk 56. §-ában foglal rendelkezés alapján az általános képviselő választásokra, f. é. augusztus hó 5-től 14-ig bezárólag terjedő tiz napi időközt tüzöm ki határidőül.

Midőn erről a központi választmányt értesitem, egyuttal fölhivom, hogy a föntebb idézett t. czikk 57. és 58. §. értelmében a kegyelmes királyi meghivó levélnek a a közgyülésen történt kihirdetése után következő napon összeülvén, az általános választások napját, ezen tiz napi határidőn belül tüzze ki, ugyanezen alkalommal minden választó kerület részére — a választás vezetése az elnököt, jegyzőt és a szükséges számu helyetteseket válassza meg, s általán az 1874 évi XXXIII. t. cz. 59, 60 és 61 §-aiban megjelent teendők szemelőtt tartása mellett mindazon intézkedéseket tegye meg, melyek a törvény értelmében a választásra szükségesek. Fölhivom különösen a közp. választmányt, hogy a többször idézett törv. 62. §-ához képest a fentebb jelzett intézkedéseiről hirdetményt bocsásson ki, melyben a választás napja és helye, nem különben a 69. §. rendelkezéséhez képest a választási eljárás megnyitásának órája is megjelölve legyen, — figyelmét kiterjesztvén arra is, hogy valamint ezen eljárásnál, ugy általán mindeu müködéséről szóló jegyzőkönyvei eredeti, másod példányban hozzám haladéktalanul fölterjesztessenek.

Nem mulaszthatom ez alkalommal kifejezést adni azon várakozásnak, hogy miután a törvény a választások vezetését a központi választmány kezéhez teszi le, a központi választmány áthatva ezen megbizatás fontosságától és az ezzel járó felelősség érzetétől, hazafias buzgalommal minden igyekezetét oda fogja irányozni, hogy, a választások a törvényben megszabott módon és a legszebb polgári jog gyakorlatához méltó rendben eszközöltessenek. Budapest, 1878. julius 1.

Tisza Kálmán.

Magyar történelmi társulat.

A Magyar Történelmi Társulat julius 4-én tartotta utolsó ülését a szünidők előtt.

Elnök b. Kemény Gábor megnyitván az ülést, Pesty Frigyes Mailáth Béla liptómegyei oklevélbuvárlatainak eredményét olvasta fel. Mailáth ur a szent-iványi, a liptómegyei és számos családi levéltárt kutatott át a megye történetét illetőleg. — A bemutatott részlet a XIII. században virágzott Liptai Bogomér viszonyairól szól. A felolvasás a Századok-ban fog megjelenni.

Utána Dux Adolf mutatott be egy kis tanulmányt Messerschmidt F. X. szobrász, a képfaragás Hogarthjáról, melyben a történelmi társulat mult évi kirándulása alkalmával a pozsonyi városi levéltárban föllelt adatokat dolgozta fel.

Ez adatok ugyan a müvésznek csak végső éveire s pozsonyi tartózkodására vonatkoznak, de Dux ezeket igen csinos keretben állitotta egybe.

Henszlmann Spervogl krónikájáról tett jelentést. Nehány hóval ezelőtt Lőcse városa a birtokában levő krónikát használat végett átküldte a társulatnak. Henszlmann az abban foglalt régészeti adatok miatt tanulmányozta át ez eredeti kéziratot, melynek a nemzeti muzeumban másolata is van. Nem talált benne annyit, a menynyit várt volna, de mégis megérdemli a vele foglalkozást. Annyi sincs benne, a mennyi a lőcsei krónikában. Spervogl krónikája valóságos napló, nem annalis, mint a minőnek Wágner tartja. Spervogl svájczi ember, Constanzban született s a XV. század végén jött Lőcsére s itt 1516., 17., 1522—23-ban polgármesteri hivatalt viselt. Dühös Ferdinánd-párti, Zápolyát gyülölte, de gyülölte a nemességet is. Azzal se vádolhatjuk, hogy nagy domokrata lett volna, ő bizony a szó szoros ételmében nyárs-polgár. Kronikáját 1516—36-ig viszi s abban jobbára hireket ad, ugynevezett hirharang „Neumayer," itt hall valamit, ott fecsegnek arról s ő hivségesen följegyzi, s mindezt olyan pessimista módra, hogy szinte elszörnyülködünk rajta. De mindez eleven képet nyujt azokkori városi életről, az akkor keletkező reformátiótól; Spervogl, megjegyzendő, bigott pápista volt.

Henszlmann e krónika fontosságát abban látja, hogy az ugynevezett harmadik rend fejlődése itt szemünk előtt van. Eleven jellemzését azzal végzi, hogy eddigelő ugyis sok nagyon csekély intensivitással biró, csakis magánosokat érdeklő okmány gyüjtemény adatott ki; inditványozza tehát, hogy az Akademia, vagy a Tört. Társulat vállalkozzék ezen s a lőcsei krónika kiadására.

Az inditvány élénk eszmecserét keltett. Felszólaltak a titkár Szilágyi Sándor, Pauler Gyula, Salamon, Gyárfás István, Tárkányi Béla, kik bár elismerték a vállalat fontosságát s az illető város segélyzése mellett később kimondhatónak is véleményezték e becses kutfőket, de azt most elhalasztandónak itélték. Abban történt megállapodás, hogy Henszlmann, Pauler Gyula s Fraknói Vilmos ez iránt később indokolt véleményt terjeszszenek be.

Folyó ügyekre kerülvén a sor, Szilágyi főtitkár bejelenti, hogy b. Bánffy Miklós Kolozsvártt alapitó tagnak lépett be, továbbá évdijas tagokká négyen választattak meg.

Titkár ezután a f. évi kassai kirándulásról tesz részletes és köztetszéssel fogadott jelentést. Eddigelé 38 an jelentkeztek; a jelentkezési határidő julius 15-ig terjed, melyen tul további ajánlkozások nem fogadtatnak el.

Abauj-vármegye a legszélesebb körü intézkedéseket tette, hogy a társulat a vármegyében őrzött családi és köz-levéltárakat vizsgálhassa. Egész sora a levéltáraknak olvastatott föl. A gr. Csákynak Kassán őrcött levéltára is nyitva lesz. Kilátás van rá, hogy a kirándulást a megye részéről mint küldöttségi elnök a hazafias kassai püspök Schuster Konstantin fogadandja.

Igen szép kilátással kecsegtet a hadtörténeti bizottság külön kirándulása is. A birtokos kir. kincstár, a derék bérlők Gröber testvérek mindenben támogatandják a muhi csata-terep-meghatározása érdekében teendő buvárlatokat. A bizottság elnöke: Salamon, előadója Kápolnai min. biztos, jegyzője, Thallóczy Lajos, tagjai: Nagy Imre, Deák Farkas, Thaly Kálmán, b. Nyáry Albert, Czobor Béla, b. Nyáry Jenő, Römer Flóris.

Ezután a pénztárnoki jelentés olvastatott fel, mire zárt ülés tartatott, melyen szükebb körü folyó ügyek tárgyaltattak.

TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Kolozsvár sz. kir. város képviselő bizottságának közgyülése 1878. julius 5-én.

Városunk képviseletének tegnapi (jul. 5.) nemigen népes közgyülését a főispán 1/4 órakor megnyitván, először is **dr. Haller Károly** interpellálja a főkapitányt, hogy van-e tudomása arról, miszerint városszolgák is alkalmaztatnak vámszedésre, holott ezek csak mint rendőrök alkalmazandók.

A **főkapitány** erre kijelenti, hogy a rendőrszolgák az ő tudtával vámszedésre nem használtatnak, hanem csak a vámsorompóknál állategészségügyi rendőri ellenőrzést teljesitnek. Különben a dr. Haller által fölemlitett konkret esetről nincs tudomása:

Olasz Károly tanácsos mint vámfelügyelő felvilágositja az interpellálót. Kérdéses esetben, t. i. vásáros napokban a városszolgák nem szednek vámot; a felhozott esetben megtörtént ugyan, hogy rendőrszolga vámot szedett, de ez csak félreértés volt.

Simon Elek polgármester szintén összeegyeztethetetlennek tartja azt, hogy rendőrszolga vámszedésre is alkalmaztassék.

A közgyülés erre tudomásul veszi az interpellátióra adott feleleteket, azzal a határozattal együtt, hogy jövőben semmi szin alatt ne alkalmaztassék vámszedésre rendőrszolga, a fölhozott eset pedig a tanács által vizsgáltassék meg.

Ezután a közgyülés áttér a napirend tárgyalására.

Először főjegyző felolvassa az országgyülés egybehivásáról szóló s lapunkban már közölt királyi leiratot, melyet a közgyülés tagjai állva s éljenzés mellett vesznek tudomásul. Egyuttal közgyülés utasitja a központi választmányt, hogy a kir. leirat következtében holnap tartson ülést s a választásra nézve a többi lépéseket az 1874. XXXIII. tczikk értelmében tegye meg.

A két belügyminiszteri leirat közül, — melyek ezután felolvastatnak, — egyik a Fröbel-kert adóssági ügyeinek lebonyolitása tárgyában hozott közgyülési határozatot helybenhagyó tudomásul veszi. Ennek, ekként már meg is erősitett közgyülési határozat értelmében — mint a polgármester előadja — a Fröbelkert részvénytársaság átvállalt adóssági 25,000 frtot tettek; ebből 19000 frtot rögtön ki kelle fizetni, mert az intézet házát executio fenyegette. Ennek fedezésére tehát a Takarék-pénztártól 19.000frt, 8%-os kölcsön vétetett föl, melyet 15 év alatt kell visszafizetni, addig pedig kamat és tőke-törlesztés czimen évenkint 2200 frtot. A 6000 frtra nézve, melylyel a Fröbelkert s most már a város az államkincstárnak tartozik: a közoktatási miniszterhez intézett feliratot, hogy a kamatozatlan kölcsön visszafizetést illetőleg fogadja el azt a módust, melyet az intézettel szemben is kikötött volt, hogy t. i. 500 frtos évi részletekben fizettessék vissza e kölcsön az állami kincstárnak még pedig 1879-től kezdve.

A közgyülés a miniszteri leiratot s a polgármester jelentését tudomásul veszi, épen ugy, mint azt a másik belügyminiszteri leiratot, melylyel a miniszter helybenhagyja, hogy Szász Ádám pénztárnok a nyugdijalap jövedelmeiből nyugdijaztassék.

Hasonlókép tudomásul veszi a közgyülés a belügyminiszter által a kiskoruság meghosszabbitásáról alkotott szabályrendeletet, mely egyuttal közöltetni fog a közigazgatási bizottsággal és árvaszékkel.

Ezek után három szakosztályi véleményes jelentés került tárgyalásra. A pénzügyi szakosztály eme jelentései közül az első a város passiváival foglalkozik. E szerint Kolozsvár városnak ez idő szerint összesen 250,866 frt 56 kr adóssága van, melynek azonban igen nagy része olyan összegekből áll, melyeket a város a saját maga alkotta különféle rendeltetésü alapokból vett ugyszólva kölcsön.

A 250,866 frt 56 krnyi összes terhek között vannak olyanok, melyeknek visszafiz tése nemcsak szükséges, de halaszthatatlan is, mert nem lehet egyetlen egy esztendő budgetjét terhelni meg azoknak kifizetésével, sem végre nem lehet több évre beosztani törlesztésöket.

Ilyen adósságok gyanánt jelöl meg a szakosztály mintegy 105.459 frtnyi különféle adósságokat, melyek között előfordul: a Sigmond testvéreknek a laktanyának megvásárolt volt sütőde épületért jövő évben fizetendő 18 000 frt, 40.000 frt elzálogositott urb. kötvényre a takarékpénztárból fölvett 20.000 frt, a Fröbelkert helyett a takarékpénztártól fölvett 19.000 frt. stb.

A szakosztály, tekintve, hogy a felsorolt adósságokat mulhatatlanul ki kell fizetni, egyfelől; de másfelől jelenben azok után a város 5—6, sőt 8% kamatot is fizet s mégis a tőkéből mi sem törlesztetik: ajánlja a közgyülésnek, hogy az osztrák nemzeti banktól 100.000 frtnyi törlesztési kölcsön vétessék föl s ezzel kérdéses sürgős és terhes adósságok törlesztessenek le.

A közgyülés a II. szakosztálynak e javaslatát ellenmondás nélkül határozattá emeli s keresztülvitelével a polgármester elnöklete alatt ugyancsak a II. osztályt bizza meg.

Hasonlókép elfogadta a közgyülés ugyane szakosztálynak más két javaslatát a „Mária Valeria" árvaház választmányának kérelmére és Veszely K. plébános inditványára nézve is.

Az árvaház választmánya ugyanis nagyobbitni akarja az intézet helyiségeit s e czélra 60.000 drb. téglát kér a város téglagyárából ingyen, valamint kéri a régi járdaköveket, anélkül azonban, hogy csak jelezné is, hogy mit akar épitni, nem is tekintve azt, hogy ha megnagyobbitják az árvaházat, szaporodnak a költségek s valjon képes lesz ő az intézet azokat is hordozni.

A közgyülés tehát a szakosztály javaslatának megfelelően a jelzett irányban az intézet választmányát felszólitni határozta el.

Veszely K. plébános és bizottsági tag még az 1877. budget tárgyalása alkalmával népiskolai czélokra egy városi magtár felállitása iparcsarnok épitése és faiskola berendezése tárgyában inditványt tett a közgyülés előtt. A közgyülés ez inditványt előleges tárgyalás czéljából a II. (pénzügyi) szakosztályhoz utasitotta.

A szakosztály az inditvány egyik ágát sem ajánlja elfogadni, mert városi magtár felállitását nem tartja czélravezetőnek s gyakorlati haszonnal egybekötöttnek; iparcsarnok épitése iránt társadalmi uton már ugyis megtörtént a kezdeményezés, a faiskolát illetőleg pedig: azt ugy is fel fogja állitni a város s ez irányban már folyamatban vannak a szükséges előmunkálatok.

A főtéri nagytemplom körüli épületek kisajátitására gyüjtött pénzalapot kezelő bizottság számadásait a városi számvevőszék felülvizsgálván: ajánlja a bizottság részére a fölmentvényt megszavazni. Megadatik.

Dr. Genersich Antal kérvénye, — mely ezek után tárgyalásra kerül, — hosszas vitát kelt föl. Nevezett kérelmező ugyanis megvásárolt egy telket az óvárban, melyre nézve a városi hatóság még 1872 ben kimondta, hogy a telknek egyrészét utczaszélesbités czéljából átveszi a város, ugyanakkora helyet engedvén át a tulajdonosnak a telek másik oldalán. Genersich ennek következtében át is engedi az utczaszélesbitésre szükséges területet; de minthogy ezáltal két pinczét el kell rontania: ezért 200 frt kárpótlást kér. A kiküldött szakbizottság és tanács ellenben csak 150 frtot ajánl megadni. Sokan azonban teljességgel nem tartják jogosultnak kárpótlást követelni a várostól s azért ellene szólanak a 150 frtnak is.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ezek: Hirsfeld J., Bogdán István, Ákoncz János, Balla László.

Másfelől a polgármester, Tompa János, dr. Szőcs E., Dobál Antal, Nagy Lajos, Dávid Antal a kárpótlás megadása mellett szólalnak föl, mit a közgyülés szavazás utján nagy többséggel meg is szavaz.

Ezek után végre a temető rendezésére vonatkozó szabálytervezet tárgyalására került volna a sor; de ezt a főispán ajánlatára, a közgyülés ezuttal elejti s áttér a többi tárgyakra.

Igy tudomásul vétetik a Kovács Istvánnak □ ölenkint 5 frtjával eladott közhely eladása felől a tanács részéről tett jelentés; tudomásul vétetik a számvevőszéknek a tavali vámkezelésről szóló jelentése s ennek alapján egyuttal utalványoz a közgyülés a vámügyet vezető Olasz K. tanácsosnak 500 frtnyi, Stark Alajos vámkezelőnek pedig 760 frtnyi jutalmat, másfelől a vámügy jövő kezelésének végleges megállapithatása czéljából javaslattétellel a számszék, a jövő évre adandó jutalmazás tárgyában véleményadással a II. szakosztály bizatnak meg.

Végre még három folyamodványt intéz el a közgyülés, mégpedig:

I. Csipkés A. fizetés-jobbitás iránti kérvényének érdemleges tárgyalását a jövő évi budget összeállításáig elhalasztja.

II. Markó E. rendőrbirónak a kért 6 hét helyett, csak 2 heti szabaságidő adatik meg.

III. Ellenben Zattler M. árvaszéki elnöknek hatheti szabadságidő ongedtetik.

Még két kisebb jelentőségü tárgy elintézése után, — melyek azonban nem voltak a tárgysorozatban, — a közgyülés szétoszlott.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. julius 6.

— Ő felsége igazságügyi magyar miniszter elő terjesztésére, Lonyhádi Perczel Béla volt igazságügyminisztert a Curia semmitőszéki osztályához alelnökké kinevezte.

— A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a sepsi-szt.-györgyi államilag segélyzett községi polgári leányiskolához Málik József eddigi felső leányiskolai igazgatótanitót, a nyelvtani és történelmi tantárgyak tanitójául végleges minőségben kinevezvén, egyuttal az igazgatói teendőkkel is megbizta.

— A kolozsvári ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint azon kamara fegyelmi birósága által hozott 202/1878. sz. alatti itéletnél fogva, mely a m. kir. Curia, mint legfőbb itélőszék fegyelmi birságának 1878. évi junius hó 7-én 314. sz. a. kelt itéletével helybenhagyatott, Szigethy Cs. Miklós deési ügyvéd az ügyvédség gyakorlatától hat hóra felfüggesztetett, s a felfüggesztés 1878. évi junius hó 26-án vette kezdétét.

— A tordai dalkör alapszabályai, a m. kir. belügyminiszterium által f. évi 25,849. szám alatt, a bemutatási záradékkal elláttattak.

— Nagy József brassói lakos által nevelt Róth Matild vezetéknevének „Nagy"-ra kért átváltoztatása, folyó évi 27,577. számu belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

— **Gróf Péchy Manó** városunk volt követe a következő adományokat tette a kolozsvári egyleteknek: 1) A kolozsvári jótékony nőegyletnek 500 frt, 2) A kolozsvári leányárvaháznak 500 frt, 3) Kolozsvárváros szegény alapjának 300 frt, 4) Fröbel-gyermekkertnek 500 frt, 5) Torna vivodának 500 frt, 6) Lövöldének 300 frt, 7) Sétatéri alapnak 300 frt, 8) Tüzoltó-egyletnek 500 forint, 9) Kolozsvári iparos-egyletnek 500 forint, 10. Kolozsvári iparos ifjuság beteg-segélyző egyletének 300 frt. 11. Zene-conservatoriumnak 400 frt. 12. Házi-ipar-fejlesztő egyletnek 500 frt. 13. Szinházi nyugdij alapnak 700 frt. 14. Egyetemi körnek 100. 15. Nyomdász-segély egyletnek 100 frt. Összesen: 6000 forint. Az illető egyletek a gróf megbizása folytán a polgármester által értesittetnek ezen adományokról.

— **Városunk volt képviselőinek** gr. Péchy Manónak és Bokros Eleknek együttes beszámoló beszéde holnap fog kiosztatni Kolozsvár választó polgárai között.

— **Gyönyörü ünnepet** ült ma reggel a helybeli m. k. dohánygyár összes személyzete a gyár igazgatója, Hütter Alajos 40 éves szolgálati jubileumára. A fáradhatatlan igazgatót egész váratlanül a meglepetések oly nagy serával árasztotta el a személyzet, minőt csak a határtalan tisztelet és szeretet képes létrehozni. Az igazgatót, ki mint pontos hivatalnok, hivatalszobáját őrzi, tegnap csak egy ügyes csellel tudták a gyártól eltávolitani s ez alatt ezer kéz látva munkához, a gyárt valóságos tündérkertté varázsolták át. A feljáratnál gyönyörü diadalkaput állitottak virág- és tölgyfalevélfüzérből, az előcsarnok és lépcsőzet koszorukkal, zöld diszitéssel voltak elhalmozva, a folyosó ablakai függönyökkel, zászlókkal, a fal zöld füzérrel, tovább a hivatalszobák különböző diszitésekkel, az igazgatósági iroda különösen kiváló izlléssel volt decorálva s az iróasztal felett gyönyörü nagy koszoru állott szép jelmondattal. Mindez a legnagyobb gyorsasággal és úgy történt, hogy az igazgatónak sejtelme sem volt róla, miként vették ki képéből munkásai a dohánygyárt. Reggel hat órakor az igazgató, mint mindig, úgy ma is, hivatalos szobája felé akart tartani, de a mint kilépett lakából, az ünnepiesen öltözött munkás leányok és asszonyok sorfalát látta maga előtt, minden egyes munkást kezében egy-egy virágcsokorral. Az igazgató egész meglepetve kérdezte: dehát ez mi? A mint a sorfal között végig haladt, mellettök a lépcsőzeten új sorfal kezdődött fehérbe és világos kékbe öltözött leányokból a hivatalszobáig, itt pedig fehérbe öltözött leányok mindenik egy-egy koszorut tartva kezében; a diszkapunál a hivatali személyzet állott. Mire az igazgató elhaladt ünnepi környezete között, szemei örömkönnyekbe lábbadtak. Ekkor körbe fogta őt a hivatalnoki személyzet s az aligazgató egy gyönyörü beszédben tolmácsolta hivataltársainak jó kivánatát s a legfiatalabb hivatalnok egy gyönyörü álbumot nyujtott át. A lelkes éljenzés elhangzásával a gyár segéd-személyzete jött s egyikök csinos beszéde mellett az összes személyzet arczképeit nyujtották át egy szép álbumban, ekkor a gyári munkások következtek s három szép fehérbe öltözött lány egyik közülök gyönyörü mivü ezüst billikomot, a másik egy pergamentgöngyölön az összes munkások üdvözletét, s a harmadik egy szép virágcsokrot tartott kezében. Ekkor egy a munkás lányok közül állott ki s meghatóan szavalta el a munkások szivből jövő üdvkivánatait. Az igazgató a meghatottságtól nem tudott szóhoz jutni s helyette Hein Vilmos mondott köszönetet. Ilyen ünnepélye volt ma a helybeli m. k. dohánygyárnak.

— **A kolozsvári ip. ifj.** önképző és betegsegélyző egylete, B.-Csabai orsz. vándorgyülés és munka kiállitáson részt vevén, ott magát t. Fogarasi János egyleti tagtársával képviseltette, ki is az ottan látott és tapasztaltakról, vasárnap f. hó 7-én d. u. 3 órakor, fenn irt egylet szállásán tart felolvasást. Melyre az egylet minden tagját és barátját tisztelettel hivja meg az ig. választmány.

— **Az „Ember tragoediája"** irójának Madách Imrének születése helyén, Nográdban felállitandó emlekszobra javára: Ferenczi Zoltán gyüjtése folytán 12 frt 60 krt vettünk át, mint a következők adományát: Ferenczi Zoltán 2 frt. Czakó Imre 2 frt. Csernátoni Gyula 1 frt. Dietrichstein 1 frt. Lészai Andor 50 kr. Z. Sz. N. 20 kr. Jancsó Benedek 50 kr. László Dávid 40 kr. Tasnádi 30 kr. Vajda Emil 40 kr. Andráschowsky Adolf 30 kr. Nemes Elek 20 kr. Dániel Joákim 1 frt. Gocz Jenő 50 kr. Imre Lajos 50 kr. Rafain Jakab 30 kr. Mezey Miksa 50 kr. Összvesen 12 frt 60 kr.

— **A Fogarasban** történt s lapunk tegnapi számában már emlitett szerencsétlenségről ottani rendes levelezőnk a következőkről értesit: Folyó hó 2-án borzasztó szerencsétlenség történt városunkban. Egy kutmester egy udvaron volt kitakaritandó, segédjével és inasával. A kútat kifedvén, elhanyagolá megvizsgálását annak: nincs-e abban fojtós légnem? Leküldé inasát az alantabb levő fedélzet eltávolitására, alig kezdé meg munkáját az inas, a kútban meggyülemlett fojtós lég miatt eszméletét vesztve alá zuhant és a vizbe halt. A kutmester most segédjét küldé le az inas kiszabaditására, ki is alig ért a fojtó gáz nivójához, halva bukott le a vizbe. A kutmester lármát ütvén, egy a háztetőn dolgozó kőmives azonnal leszállott, és a létrán a két elveszett szerencsétlen után lebocsájtkozott, de alig ért ez is a folytós lég szinvonalához, azonnal halva rogyott a mélységbe. Erre a büntetésre méltó kutmester egy negyedik embert is leszállani hagyott a kutba, a ki már óvatosabban kezde lebocsájtkozni; de alig szállott valamit lefelé: segitségért kiáltozott fel, mert érzé fuladozását. Mire egy szakértő tanár — Czinege ur — ott teremvén, egy ötödik embert bocsájta le kötelen sajátkezüleg, kellő utasitás mellett, bekötött szájjal és orral; ez ötödiknek aztán sikerült egyet még életjelek között felvonhatni, a kinek az orvosi segély a kellő szerek alkalmazása mellett életét visszaadá; az inas, a segéd és a kőmives azonban nem voltak életre hozhatók, s tegnap az orvosi látlelet után nagy részvét mellett el is temettettek. Ime a szakértelmetlenség és bünös hanyagság megrázó példája! Avagy egy kutmesternek nem áll-e lelkiismereti kötelességében a fedve állott kutak elővigyázatos megvizsgálása, mielőtt azokba valakit leszállitana? Avagy már a második áldozat után nem sejtette-e, hogy abban a kútban baj van, s miért engedé a negyediket is lebocsájtkozni elővigyázat nélkül? Bizony „elvész az én népem, mert tudomány nélkül való."

— **Zalathna** város veszedelme. E hó 4-ről keltezve Zalathnáról a következő megdöbbentő sorokat kapta a „M. P." Addig is, mig a szerkesztőséget bővebben értesithetném a városunkat ért szerencsétlenségről, tudatom, hogy Zalathna nagyrésze romjaiban hever. Tegnap, jul. 3-án, 8 órakor olyan borzasztó vihar dult a város felett, mely házait, templomait, tornyait összerombolta, s csaknem a földdel egyenlővé tette. Rényey Károly. — Eddig tart a hiobposta. Reméljük, hogy az első rémület a képet setétebb szinben mutatta fel a tudósító előtt, a mint az a valóságban lehet.

— **A Wagner urhölgy** által, a n.-szebeni indóháznál elkövetett merényletre vonatkozólag a „Herm. Ztg." azt irja, hogy miután a polgári hatóság által letartóztatott urhölgy, egy tényleges szolgálatban álló katonatisztnek neje, a katonai hatóságnak adatott át, s ez, mivel a nőn a nagy kedélyizgalom folytán az elmezavarnak jelei mutatkoztak, szakértők által leendő megfigyelés végett a nőt a katonai kórházba szállittatta.

— **Megdöbbentő eset.** M.-Vásárhelyt a régi posta közben, ügyvéd Dobai György lakása melletti telken pár hét óta feltünő csend uralkodott, s az ott lakó családot régtől fogva nem látta senki. — A mi legtöbb baljóslatu vélelemre adott okot, az azon kiállhatatlan, undorító szag volt, mely azon telekről kigőzölgött, s az utcza levegőjét is megfertőztette. — Tegnapelőtt este egyik rendőri közeg jelentést tett erről s a főkapitány azonnal a kellő kisérettel a helyszinére menvén, a bezárt kaput s ajtókat az ola hivatott lakatossal fölnyittatván, felgyujtott világnál a szobába hatolt, a honnan kitörő büzhödt légoly kiállhatatlan szagot terjesztett, hogy még az utcza végén is érezhető volt. — Megdöbentő látvány tárult föl ekkor. Az egyszerüen butorozott szobában egy ágyban, már egészen elszederjesedett, s ugy szólva rothadásnak indult két emberi hulla találtatott, s a mint az orvosi vélemény azonnal constatálta, legkevesebb 4 hete, hogy ily állapotban vannak. Mint az „Erd. H." értesült, a két hullában Fugulyán Kristóf és nejére ismertek. A férfi kisebb kereskedést folytatott, s nem rég Kolozsvárról telepedett oda nejével. — Egy gyermeköket e szomoru eset előtt ott járt nagy anyja vitte magával. — A két hulla azonnal kellő vigyázat alá vétetett s a telek szigoru őrizetéről azon éjjelre a főkapitány rendőrök által gondoskodott, mig a biróság is hivatalosan másnap közbe jő, ha netalán valami külerőszaknak nyomára jöhetnének Különben rajtok ilynemü erőszaknak nyomai nem láthatók, hanem öngyilkossági eset forog fönn, mely végzetes tettre állitólag a nyomor vitte a szerencsétlenül járt házaspárt.

— **Halatlan gazság** történt Tardoskedden, mely méltó a legszigorubb büntetésre, ha igaz. A „Magyar Allam" levelezője a következőleg adja elő: Junius 30-án vasárnapon egy Fejes nevü tardoskedli adózó lakos, a kinek az egyik elöljáróval telekkönyvi átiratás végett összeszólalkozása volt — ezért attól tömlöczbe küldetett és elkisértetett. Utközben tovább menni nem akarván, négy kisérője által botokkal irgalmatlanul elveretett; viaskodás közben ruhája széttépetett, földre terittetett, a földön leteritett embernek karjaira és mellére hágván, száját utczai porral betömte az egyik kinzója. — A kétszeres elájultat, s vizzel leöntöttet végtére egy sötét kamrában lábánál fogva felakasztották, s estig függni, nyögni s szenvedni hagyták, mig végre erélyes közbeszólás után a támlöcz kinyittatott ugyan, — de az elkinzott szerencsétlen ember, csak övéinek támogató szeretetteljes segitségével juthatott haza — az ágyba betegen, megcsigázottan, nyomorultan.

— **Föl sem vette.** Az már régen történt, hogy egy czigány-gyerek leesett a szinház karzatáról, s összetört egy zártszéket, anélkül, hogy csak a feje is megfájult volna belé A napokban azonban Nagyváradon — mint az ottani Nagyvárad irja — egy magánfogat egy gyümölcsárus delnőn hajtott keresztül, a ki, miután a kerekek végig robogtak rajta, fölállt szépen, megigazitotta kontyát, és azt mondá: no most majd bajom történt!

— **A jeruzsalemi patriaroha** Berlinbe érkezett, hogy a szent sir kérdésének kongressusi tárgyalása esetében annak védelmére jelen legyen.

— **A porosz felségsértési pörök.** A berlini „Gerichts Zeitung" azt jelenti, hogy Schweidnitzban egy 13 éves gyermeket, felségsértésért háromhavi togságra itéltek.

— **A „Grosser Kurfürst" kiemelése** nem lehetetlen ugyan, hanem kevés remény van hozzá. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung ugyanis félhivatalos helyről értesül, hogy a kiemelésre nagyon sok terv van, de egyik sem kecsegtet sikerrel. A hajó sulya oly roppant nagy és a Csatorna időjárása és áramlata oly kedvezőtlen, hogy a hajó kiemelése valóban csak óriási erőfeszittéssel sikerülhet. A fölszerelt hajó 6700 tonnát=6.700,000 kilogrammot nyom. Ha fenekén feküdnék a hajó, akkor mégis lánczokkal lehetne körülövezni, melyek végeit alacsony vizállás idejében nagy hajókra feszitenék, ugy hogy e hajók ezután a viz áradásakor fölemelnék az elmerült hajót. De a mennyire tudjuk, a hajó félodalt fekszik, sőt talán a fenekével fölfelé, előbb tehát fenekére kellene állitani; mert különben emeléskor törekednék rendes fekvésébe jutni, és mindenesetre szétszakitaná a lánczokat. Azonban 100 láb mélységben fenekére állitani a hajót, az a második óriási föladat. A hajó fölszinre hozása tehát nem valószinü. Megemlitjük, hogy az angolok a „Vangard" hajót ugyanily mélységből nem voltak képesek kiemelni, sőt még csak helyéből kimozditani sem, pedig ez fenekén nyugodott.

— **A persa sah** tegnapelőtt este érkezett Salzburgba. Külön vonaton jött. A pályaudvarban Lajos Victor főherczeg, Crenneville gróf udvari főmarsal, Thun gróf helytartó, Lemberg gróf főkapitány, Biebel polgármester fogadták. A mint a vonat a pályaudvarba berobogott, a katona-zenekar a persa hymnust játszta. A sah a főherczegnek és Crenevlllenek kezét nyujtá, azután a kölcsönös bemutatások következtek. Miután esett az az eső, a sah zárt kocsiban hajtatott a palotába, hol a herczeg magára hagyta, miután meghivta ebédre Klessheim várába. Az ebéden a persa urakon kivül több osztrák kitünőség volt hivatalos. Az udvari gyász miatt ebéd alatt nem volt zene.

— **A spanyol királyné temetése.** Pénteken temették el a spanyolok szép fiatal királynéját. Virradatkor megdördültek az ágyuk s harangzugás töltö be a levegőt. Hat óra felé sürü tömeg tolongott a királyi palota előtt. Katonaság vonult ki, mely az utakat elzárta. A katonák a gyász jeléül földnek forditva hordták fegyvereiket. A tisztek fekete kesztyűt s kardjuk markolatján és karjukon fátyolt viseltek. A lobogók gyászszal voltak bevonva. A ravatal a kápolnává alakitott Oszlopteremben állott. Itt a királyi család és az udvar jelenlétében a ravatallal szemközt misét mondtak. Tábornokok, tengernagyok, főurak, diplomaták, miniszterek, udvarhölgyek és főrangu nők stb. vala nennyien mély gyászban állták körül a ravatalt. A király egy fülkében ült, halvány arczczal. Oldala mellett Montpensier herczegnejével és Mária Krisztina infansnő álltak. A mise végén kivül megharsantak a gyászkürtök és a temetés elkezdődött. Udvari tisztek vitték le a szépmivü koporsót s helyezték el a kristály üveges gyászszekérre. Nyolczpompásan ékitett fekete ló vonta a gyásszekeret. Egy üteg ágyu ment elől s az udvari etiquette szerint megállapitott hosszu sorok után lovas testőrök és huszárok zárták be a pompás menetet. A gyászkiséretnél 100,000 embernél több vett részt. A koporsót a madridi bibornok érsek, az igazságügyminiszter és Santa Cruz marquis vitték az Escurial sirboltjába, hol a bibornok rövid halotti beszédet mondott s az egyházi chorus szomoru bucsuztatót énekelve, átadták a fiatalon elhalt királyné holttestét a sirnak.

— **Gorcsakoff** hg julius 4-ikén ünnepelte nyolczvanadik születésnapját. Az agg kanczellár már közel 25 éve özvegy. Neje az Urusoff herczegi családból származik; de midőn 1838-ban elvette, Mussin-Puskin gr. udvarmester özvegye volt. Két fia és egy leánya van. Egyik fia Oroszország követe Svájczban, ki ellen néhány évvel ezelőtt egy nő gyilkossági merényletet követett el. Hogy mi volt e merénylet tulajdonképeni oka, az sohasem derült ki. Második fia Szt.-Pétervárott udvari szolgálatban áll. Leánya Sturdza Mihály hg., Moldva egykori hospodárjának neje. A Gorcsakoffok régi családból erednek; eredetőket Ruriktól s a szentté avatott Csernigoff Mihálytól származtatják. A jelenlegi birodalmi kanczellár diplomatiai pályáját Londonban kezdte. A harminczas években a bécsi orosz követségnél volt alkalmazva, az ötvenes években Oroszországot a német Bundnál képviselte. 1854-ben bécsi rendkivüli követté neveztetett ki s az első keleti háboru alkalmával tanusitott fényes diplomatiai tehetségei következtében II. Sándor czár külügyminiszterévé nevezte ki. Legnagyobb diadalait azon jegyzék váltás alkalmával aratta, mely a lengyel lázadás kitörésekor Oroszország és a többi hatalmak között folyt. Akkor neveztetett ki, tizenhat éve mult, birodalmi cancellárrá.

— **Tiziánnak emlékszobrot** állitanak szülőhelyén Piere di Cadoreben, Belluno mellett. E szobrot aug. 27-én, Tizián halála napján fogják leleplezni; az ünnepélyen az olasz királyné is ott lesz.

— **Bogardus kapitány,** a hires amerikai lövész ismét átjött Angliába, s a mult héten (junius 26-án) a londoni Agricultural Hallban egy lőverseny-fogadásban mutatta be magát. Feltétel volt 1000 üveggolyócskát 80 percz alatt lőni, ugy hogy a levegőben törjenek szét. Három kis gép dobálta levegőbe a golyócskákat, s a kapitány három lőfegyvert használt, melyeket segédjei töltöttek és nyujtottak át neki. A távolság 15 yard (circa 42 lábnyi) volt. Egyetlen egy golyócska sem maradt töretlen, de 3-szor a második csövet is ki kellett lőnie, mert első töltényei nem sültek el. Az egész productiót 13 perczczel előbb végezte, mint feltételezve volt, s igy majdnem hihetetlen gyorsasággal kevesebb mint négy másodperczet szükségelt csak egy-egy lövésre. — A verseny előtt fia, a 14 éves Bogardus Jenő is bemutatá ügyességét; 6 percz alatt 26 golyócskát kellett lőnie, melyből csak hármat hibázott. Bogardus-kapitánynak harmadnap mulva egy más nagy galamb-lőversenye volt a hires galamblövészszel, Mr. Cholmondeley Pennel-lel, ki a monacói nagy dijat nyerte. Feltétel 100 galambból a ki többet lő; tét 600 font sterling. A kapitány csak 7-szer lőtt a második csővel is; Pennel 13-szor.

— **Egy veszett eb marásának** áldozatai. Brassóban pár héttel ezelőtt egy veszett eb, az ottani gyepmesternek kezét, s egy reáltanodai növendéknek az arczát megharapta. A veszettség elsőnél 33, a másodiknál pedig 38 napra kiütött, s ennek következtében mindkettő meg is halt.

— **A legszebb indusnő** Amerikában Ctisca vagy a mint a vörösbőrüek szeretik, körülirva „Uncapapa fehér homloka." Unokája ő „Sillings Bullnak" vagy magyarán mondva, az „ülő ökörnek." Lelkesedve irják róla, hogy csak 15 éves, egyenes, mint a kigyó, szerelmes, mint Hero és szemei olyanok, mint az őzé. Vidámsága javithatlan.

— **Amerikaias.** Amerikában a legujabb divat ez idő szerint az, hogy a gavallérok, a kik New-Yorkban a Broadwayn sétálnak, egy kis törpe pudli kutyát hordanak a keblükön.

KÖZGAZDASÁG.

Az erd. gazd. egylet kertészeti szakosztályának működése.

Az egylet „kertészeti-, méhészeti szakosztálya" az uj izlelések sorát id. Bodor Pál elnöklete alatt május 29-én Szentgyörgyi József Pompadour eprével kezdte meg, mely igen szép volta mellett már koraiságánál fogva is tenyésztésre érdemes. Szintén figyelmet érdemlők: id. Bodor Pál Bánfi Pálja, Szetgyörgyi József piros parmenje — almák, id. Bodor Pál bolveilija és Szentgyörgyi Lajos bonne Louise de primtemnse — körték, melyek összekötő kapcsul szolgáltak az ó és uj közt.

Jun. 5-én Szentgyörgyi Lajos finom májusi cseresznyéje köszöntött be, az egylet köztelkéről küldött halvány piros kitünőnek nyilvánitott Orleánsival; s most már indás és indátlan hónapos eprei kiséretében jelent meg Szeetgyörgyi József Pompadourja s még egyszer utóljára tenyésztésre kitünőnek nyilvánult piros pármén almája.

Jun. 13-án kezdődött a valódi, terjedelmes izlelés, megrakva lévén a terem hosszu asztala többféle eprek, cseresznyék és amarellákkal, melyek közül különösen elnök, id. Bodor Pál ritka szépségü és jóságu májusija és korai piros amarellája, Non plus ultra Pompadour és fekete ananász- olasz-, valamint indás és indátlan hónapos eprei magaslottak ki; ugy a Szentgyörgyi Lajos igen szép és jónak elismert La Constant epre, s most már teljesen érett s tenyésztésre eléggé nem ajánlható köztelki halványpiros Orleansi cseresznye. (Ugy eper plánták, mint ojtó-galyak kaphatók az illető helyeken.)

Jun. 19-én még nagyobb számban jelent meg az eprek és cseresnyék serege, melyből id. Bodor Pál zamatos, igen kitünő piros és fehér Mammut eprei, valamint az ő Szenkovics Márton marschino cseresznyéi és Szentgyörgyi Lajos, most teljesen finum La Constant emelkedtek fölül vetélytársaikon. Izleltetett ez alkalommal még egy elkésett példányais a kitünő faju brüsseli pergament elnök aá-tól. (Ez ülés élvezetében résztvettek: Vályi Elek esperes, Muzsnai Károly lelkész és Boros József birtokos urak.)

Jun. 26-án jelent meg a maga pompájában a Hortensia királynő Brassai Józseftől és id. Bodor Páltól, valamint a nagyszerü fekete maraschino, elnöktől. A köztelekről jelesebb 12-féle cseresznye, azok közt 1.) a muskotály, a mely ugyan nem muskotály, de ritka jó, 2.) bors ropogós, 3.) vastag, fekete, hegyzett, 4.) fekete ropogós, 5.) legnagyobb fekete, 6.) rózsa cseresnye (Lauermann?) igen szép halvány piros, 7.) veres mokra, valami gyengébbek: 8.) fehér pirosló, 9.) maraschino, 10.) igen nemes, nagyon szegzett cseresznye, 11.) nagy szeges, 12 nagy fehér. — Id. Bodor Páltól való eprek: Keen Victoria, testszin; fehér hónapos; Moltke.; Ignot a la Constant és Pompadour keresztezése folytán magról termelve; Bismark, 9 aranyat nyomó paradicsomalma alaku; Mammuth, igen szép piros és jó husu minndanyija méltó a termelésre. Még volt Szenkovich Márton Caesar blank sárga, finom málnája; még nem egészen érett, de finomnak mutatkozó korai megygye, és Berde Áron Szucsákban termett „késői" almája, mely szintén nagy figyelmet érdemel, mostanig mogtartván ép alakját és a „Bánfi Pálhoz" hasonló jó izét, alakra is hasonlitván ahoz.

Van szerencsénk ujból tisztelettel felkérni a termelő és érdeklődő társakat szives részvételre, gyümölcseik beküldésére és minden szerdán d. u. 4 órakor az egyleti irodában — főtér 36 sz. első emelete — tartatni szokott izlelő és tanácskozó ülésekben való megjelenésére.

Szentgyörgyi Lajos,
szakosztályi jegyző.

A „KELET" magán táviratai.

Feladatott **Budapesten** jul. 6. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra jul. 6. 11 ó. 20 p. d. e.

A porta declaratiója Bosznia occupálását illetőleg eként szól: „A fényes porta tekintetbe vette a kongressuson egybegyült nagyhatalmak által kifejezett óhajtásukat Bosniának és Herczegovinának Magyarország-Austria részéről ideiglenes occupatióját illetőleg, beleegyezik ezek ideiglenes occupatiójába, fenntartván magának egy, Austria-Magyarországgal való közvetlen megegyezés jogait a későbbi kérdések iránt."

Bulgária Sofiát kapja, de a török megtartja Ichtiman és Troján szorosokat.

A görög ügyben a kongressus felhivást intéz Görög- és Törökországhoz, hogy a határigazitás iránt, a Aegei tengernél a Penani völgy s a joniai tengernél Palamasi völgy, egyezzenek ki. Ha meg nem egyeznek, a hatalmak közvetitnek.

Batum valószinüleg független lesz orosztól és töröktől egyaránt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Perl fogorvos

lakik főtér 27-dik sz., hidutcza sarkán, Dr. Hintz gyógyszerész ur házában, **julius hó közepéig** itthonn marad, mely idő elteltével **Előpatak**-ra utazik, honnan augustus hóban Kolozsvárra visszatérvén, septemberben **Páris** és **Londonba** tudományos utra indul.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(218) (13—300)

Elsinger M. J.
Bécs, Neubau, Zollergasse 2.

Védjegyszyel — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

csász. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
csász. királyi szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

eső köpenye, kocsitakarók, ágybetétek, sátorkelmék

Marselek Lajos czukrászatában Kolozsvárt, bel-középutcza 12 sz. a.

minden időben találhatók: a legfinomabb **sütemények, liqueurök, czukorkák, habfigurák, török rahát,** több fajtáju **bisquitek, befőttek, gyümölcs-szőrpek, lekvárok, barna habsütemények, meleg** és **hideg kávé, fagylalt, ó-borok** kisebb és literes palaczkokban sat. sat.

Megrendelések különösen olcsó árban, gyorsan és pontosan teljesittetnek és pedig a felsoroltakon kivül minden fajta és nagyságu **tortáták,** melyek finomságra, szépségre és jóságra nézve minden versenyt kiállnak; öszre egy csoportba összeállitva különböző fajtáju **befött** 100 üveggel csak 35 frt.

1 nagy tejes kávé 2 szarvacscsal, vagy 1 süteménynyel egy hóra előre fizetve 5 frt — kr.	1 nagy adag fagylalt . — frt 15 kr.
Ugyanaz egy kis adagban 3 frt 20 kr.	1 kis adag fagylalt . — frt 10 kr.
1 nagy tejes kávé 2 szarvacscsal . . . . — frt 20 kr.	1 kiló friss vaj . . . — frt 90 kr.
1 kis tejes kávé . . — frt 14 kr.	Egy 0.3 literes palaczk rajnai rizling . . . — frt 40 kr.
	Egy liter finom asztali olasz rizling . . . — frt 60 kr.

Kis palaczk 5, a nagy 8 krért visszaváltatik.

A t. cz. közönség bármely időben élvezhet friss **vajat,** fött **sonkát,** finom **sajtokat, szalonnát, szalámit** sat. Különféle **szivarfajok** mindig rendelkezésre állnak.

Készitményeim finomsága és jósága elismerésétül, több elismerő irattal lettem kitüntetve, melyeket bármikor szivesen kész vagyok elömutatni.

(222) (4—10) Tisztelettel:
MARSELEK LAJOS, czukrász.

---

(236) (2—3)

Jószág eladás.

Gróf Pejacsevich Márkné mező-szilvási tagositott birtoka, az apahida — sz.-régeni útvonalban, továbbá a dakki — nagyobb részben **erdőből** álló birtoka, az alsó-rákosi vasuti állomás mellett, **eladó.** Értekezhetni s a vásárt megköthetni Kolozsvárt belső-királyutcza 37 szám alatt, DEMETER KÁROLYLYAL.

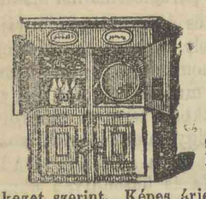

(109) Mérnök (15—15)
BOLLINGER FERENCZ
hordozható jégpinczék gyára
Bécsben,
ajánlja elismert legjobb szerkezetü és kitüntetett
hűtő-készülékeit
sör, viz, tej, vaj, nyers hús hűtésére; ételhűsitőket háztartások számára, **fagylaló gépeit, fagylalt tartóit;** teljes **italmérési szerelvényeit, pezsgő csapjait** a legújabb szerkezet szerint. Képes árjegyzékekkel ingyen szolgál.
Megrendelések a főgyári telephez
Bécs, Wieden, Heumühlgasse 2 sz. a. intézendők.

ELŐPATAKI HAJTÓ PEZSGŐPOROK

Magukban foglalják a hires előpataki gyógyforrások oldó vegyalkatrészeit és ezen ásványvizek gyógyhatását fokozott mértékben birják.

Kitünő hatása van e poroknak a gyomorhurutban, gyomorgyöngeségben, étvágyatlanságban, gyomorpuffadásban, emésztési gyöngeségben, gyomorgörcsben, az ugy nevezett mellégésben; továbbá máj- és lépdaganatban, epedugulás-, sürüség és epekövek ellen és az ezen állapotokból származó makacs sárgaságban, nehéz lélekzés és szivdobogásban; a szélkórban, kezdődő vizkórban, különösen pedig az aranyérben, a vese, hugyhólyag és hugycső hurutjaiban, vese és hugykövek képződése ellen, az anyaméh idült takárjában és daganatában, fehérfolyásban, szédülésben, fő- és mellhezi vértorlódásban. (151) (11—14)

E porokból egy adagnak akkora hatása van, mint 2 adag Seidlitz-pornak, felülmulja a drága Karlsbadi sót és nélkülözhetővé teszi a budai s más keserü vizeket.

Ára egy **12** adagot tartalmazó doboznak **80 kr.**

Főraktár: **Száva Gerő** gyógyszerésznél Brassóban.— Kapható: minden tekintélyesebb **gyógyszertárban.— Kolozsvárt** raktár: **Dr. Hintz György** gyógyszertárában.— Ismét-eladók árkedvezményben részesülnek.

Eladó ház!

Kolozsvár piaczának legszebb részén, a apsoron fekvő 22 szám alatti

Nagy-lábas ház eladó.

A piacz sorban elől széles 28.44 méter, hosszu 84 méter, átmegy a piaczról az óvárba.

Van benne, a piaczra három bolt és négy nagy lakszoba, az egész telken 18 lakszoba, istálók, faszinek, kényelmes jó pinczék.

Az eladási feltételek láthatók VIZI ENDRE mérnöknél, görbe szappanutcza 4 sz. alatt. (227) (2—3)

MOLL Seidlitz-pora.

(22) (26—52)

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

Büntető birósági itéletek ismételten constatálták czégem és védjegyem meghamisittatását, azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é.

Valódi minőségben kapható az x szel jelölt czégeknél.

Franczia borszesz sóval.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é

Valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társá-tól **Bergenben** (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.

Valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Salicyl-Szájviz.

Mint a foggyógyászat mérvadó, legtekintélyesebb egyéniségei bizonyitják kitünő ötvszer fogfájás ellen, mely frissit és rothadást gátol.

Ára 60 kr.

Raktárak. **Kolozsvárt:** (x†*) **Valentini Ad.** gyógyszerész. (x*) **Wolff Ján.** gyógysz. (x*) **Dr. Hintz György,** gyógysz. (x†*) **Széki Miklós,** gyógysz. (x*) **Biró János,** gyógysz. Beszterczén. (x) Lang Károly, gyógysz. Brassóban. (x†*) Schuster C. L. gyógyszerész, (†) Jekelius urnál. Déésen. (x†*) Krémer Samu. Déván. (x) Lengyel György gyógysz. (x) Weisz Adolf. Diczső-Szent-Mártonban. (x) Fischer Ede, gyógysz. Gyergyó-Szent-Miklóson. (x) Eránosz Bogdán, gyógysz. Károly-Fehéryárt. (x†*) Fröhlich J. gyógysz. Szebenben. (x*) Müller K. gyógysz. (x*) Thalmayer F. (x*) Reissenberger A. F. Szászsebesen. (x) Reinhardt J. C. Szerdahelytt. (x) Schmert F. gyógyszerész. Segesvárt. (x) Teutsch J. B. urnál. Torda. (x) Trajánovits E gyógyszerész urnál. Zalatna. (x) Mihelyes S. gyógysz. urnál.

A. MOLL, k. k. Hof-Lieferant, **Wien.**

HIRDETMÉNY.

A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság által a tenyésztő- és vevőközönség tudomására hozatik, miszerint társaságunk a győri szeptember 8—10. vásárkor, ugy a debreczeni October 6—8. vásárkor **lókiállitást** rendez és díjul kitüz a vásárra hozott legszebb pár kocsi óra, melyek 4—7 éves korok között vannak:

Győrben 1-ső díjul 25 darab, 2-dik 15 darab, 3-dik 10 darab, 4 dik díjul 5 darab aranyat.

Debreczenben 1-ső díjul 20 darab, 2-dik 10 darab, 3-dik 6 darab, 4-dik díjul 4 darab aranyat.

Ugyanakkor kettős fogatu ügető versenyre díjul kitüz:

Győrben 1-ső díjul 40 darab, 2-dik díjul 10 darab aranyat, 3-dik díj kettős tétel.

Debreczenben 1-ső díjul 30 darab, 2 dik díjul 10 darab aranyat, 3-dik díj kettős tétel. (233) (2—3)

Ugyanezen vásárokon fogatok, lovak, s ezekhez tartozó iparczikkek — mint nyereménytárgyakból álló, a m. kir. miniszterium által engedélyezett, a magyarországi lótenyésztés emelésére irányzott **sorsjátékot** rendez, melynek Győrben, ugy Debreczenben különkülön 20 darab értékes szép nyereménytárgya lesz.

1-ső nyereménytárgy egy teljesen felszerelt szép négyes fogat.
2 dik „ egy teljesen felszerelt szép kettős fogat.
3-dik „ egy felszerelt igás fogat,
4-dik „ egy szép paripa nyereggel,

továbbá több egyes lovak, pony, 3, 2 és 1 éves csikók és lóhoz tartozó szép iparczikkek.

A nyereménytárgyak a vásár alkalmával lesznek a közönségnek bemutatva. A nyereménytárgy azonnal átvehető, s a ki megtartani nem kivánja, a társaság az eladást lehető magas áron eszközölni fogja.

Sorsjegyek kaphatók **Győrben** Jerffy Antal nagykereskedő urnál, **Debreczenben** az ipar és kereskedelmi banknál, **Budapesten** a társaság hivatalos helyiségében, nemzeti szinház bérház 1-ső emelet. **Egy sorsjegy ára 1 frt.**

Budapest, 1878. jun. 21. **Az igazgatóság.**

Salgó Tarjáni vasfinomitó társulat

vaskészitményeinek gyári raktara.

Legjobb minőségü kufsteini hydraul mész és Perlmoosi Portland Cement főlerakata gyári árak mellett.

DIETRICH SÁMUEL

KOLOZSVÁRTT

(főtér báró **Bánffy-ház,**)

ajánlja dúsan berendezett

vas-, fűszer-, gyógyanyag- és rövidáru ÜZLETÉT.

(Kivánatra szolgál részletezett árfolyammal)

Továbbá elvállal megbizásokat a **szállitási** és **bank** szakmában s kéri a n. é. közönség szives pártfogását.

(210) (1—*)

Első cseh-országi porczellán kemencze-gyár bizományi raktára.

A magyar királyi államvasútak (keleti vonal) szállitási irodája.

Mindennemü **idegbajokat** és különösen

NEHÉZKÓRT (Epilepsie)

levélileg gyógyit **dr. Killisch** szakorvos, **Drezdában** (Neustadt.) Általa gyógykezeltek száma 11,000-et haladja. (239) (1—2)

---

(204) (3—6)

Poloska,

Csótán, zsizsik, bolha jótállásilag biztosan elpusztul

rovarporoktól, ára 30, 80 kr. 1 frt 50 kr. szab.

Antiputrin

biztos halált hoz minden rovarra, különösen **csotánra** és **molyra,** ára 30, 80 kr., 1 frt 50 kr.— 1 porfec-kendő 50 kr — 1 porszóró 60 kr.

Csalhatlanul ható

Poloska-tinktura,

ára 12, 20, 50 kr., 1 frt.— Postai megrendelések levelező lapon, utánvét mellett is

DEUTS MALV. BÉCS, II. Schüllerhof, 6 lépcső alatt raktárához intézendők.

Raktár Brassóban: **Schuster C. L.,** gyógyszerésznél. Balázsfalván: **Dániel J.,** kereskedőnél.

Raktárosok sziveskedjenek jelentkezni.

---

(28) (127—*)

Gummi és halhólyagból készült

óvszereket (**Cottons**)

utánvétellel titoktartás igérete mellett, ducztjét 2 frtól 6 frtig, küld **J. N. Schmeidler** gumui gyáros **Bécsben,** VII. **Bezirk Stiftgasse Nr. 19.**

---

(238) (1—*)

Szépség! ifjuság!

Felülmulhatlan és nélkülözhetlen szappannak bizonyult be és általánosan elismertetett hölgyek és urak által a kitünő párizsi

dr. LEJOSSE-féle

SAVON RAVISSANTE,

ez a legjobb és leghirnevesebb mosdó szappan a világon; a ki egyszer megkisértette, az soha többé nem használ más szappant.

Egy darab ára 50 kr.

Felülmulhatlan

bőrszépitő-szernek

lett a hölgyvilág által általánosan elismerve, a hivatalosan megvizsgált, kitünő, ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól,

PÁRIS-ban.

Ezen világhirü bőrtisztitó-szer valamint szépitő-szer között leghitelesebb mennyiségben bizonyult szeplők, és leghatásosabbnak ismert napégés, rezesség, sárga foltok, pörsenések, kiütések, himlőhelyek, sömör stb. biztos eltávolitására.

A RAVISSANTE az arczszinnek feltünően szép, halvány rezsaszinü, bársonyszerü fiatal üdeséget ad, a bőrt és kezeket gyöngéddé teszi, a lég behatásától megóvja s gyöngéd bőrt szerez a legkésőbbi öregségig.

Valódi minőségben kaphatók:
Kolozsvárt;
VALENTINI ADOLF úr gyógytárában.

Nagy eredeti üvegtok ára . 2 frt 50 kr.
Kis eredeti üvegtok ára . . 1 frt 50 kr.

Központi szétküldési raktár:
SCHWARZ HENRIK
Budapest, Muzeum körüt 41.

Csász. kir. oszt. szabadalommal és porosz királyi miniszteri jóváhagyással.

Dr. BORCHARDT'S AROMATISCHE KRÄUTER-SEIFE — Dr. SUIN DE BOUTEMARD PARIS

Dr. Borchardt illatos növény-szappana. a testbőr szépitésére és jobbitására, elismert hatékonyságú minden bőrkiütéseknél, eredeti csomagocskákban bepecsételve 42 kr.

Dr. Koch növénycukorkái, ismert jelességü háziszer hütés, rekedtség, nyálkásodás és torokkarcolásnál stb. 70 és 75 kros eredeti dobozokban.

Dr. Béringuier fő-gyökér-hajolaja a haj és szakáll süritésére és fentartására, 1 palack ára 1 frt. o. é.

Dr. Béringuier növényi hajfestőszere, valódian fest fekete, barna és szőke szinre; teljesen fölszerelve kefével és csészével 5 frt.

Dr. Béringuier zamatos koronaszesze, értékes illat- és mosóviz, mely az életszerveket erősiti és üditi; eredeti palackokban ára 1 frt 25 kr. és 75 kr.

Dr. Lindes tanár növényi ruacs-kenőcse, a haj fényét és ruganyosságát fokozza és egyszersmind az oldalhaj összetartására is alkalmas; eredeti darabokban 50 kr.

Dr. Suin de Boutemard zamatos fogszappana a fogak és a foghus épentartására és tisztitására a legáltalánosabb és legbiztosabb szer; 1/1 és 1/2 csomagkákban ára 70 és 35 kr.

Balzsamos olajbogyó-szappan, a bőr finomsága és puhaságára éltető és tartós befolyása által tünik ki; 35 kros csomagokban.

Leder testvérek balzsamos földi-dió-olaj-szappana, darabja 25 kr. 4 darab 1 csomagban 80 kr. Különösen családoknak ajánlható.

Dr. Hartung China-héj olaja, a haj növesztése és szépitésére pecsételt és pohárban bélyegzett üvegekben ára 85 kr.

Dr. Hartung növény-kenőcse, a hajnövés felköltésére és feléleszt ésére, bepecsételt és üvegben bélyegzett tégelyekben ára 85 kr.

Gyógyszeres Benzoe-szappan, legfinomabb mosdószappan, ugyanazon eredménynyel bir, mint a Benzoe-tinctura; à csomagonként 40 kr.

☞ Valamennyi fentebbi czikk, mint feltünő tulajdonságuk által dicséretesen bebizonyult tárgyak valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók: Kolozsvárt: WOLFF J. és BIRÓ JÁNOS gyógyszerészeknél, valamint: Bethlenben: Bernárdi Dániel gyógyszerész. Beszterczén: Fleischer Rudolf Kelp Frigyes. Brassóban: Jekelius Ferd. és Schuster Carl L. gyógyszerész uraknál. Földvárt: Nadhera Pál. Kézdi-Vásárhelytt: Fejér Lukács. Maros-Vásárhelytt: Fogarasi D. J. Medgyesen: Brekner Károly. Nagy-Szebenben: Stengel Sámuel. Segesvárt: Misselbacher J. B. Oláh F. Sepsi-Szent-Györgyön: Csutak testvérek. Szamosujvárt: Placsintár Dávid gyógyszerész. Szász-Sebesen: Reinhardt J. C. gyógyszerész. Tordán: Trajánovits Ede gyógysz. Sz.-Udvarhelyt: Nagy Polymosi Koncz János András gyógysz. urnál.

Óvás! Óvunk **hamisitásoktól,** nevezetesen **dr. Suin de Boutemard illatos fogpépe** és **dr. Borchardt illatos növényszappana** utánzásaitól **dr. Borchardt fia** czége alatt. Hamisitásoknak több **gyártója** és **elárusitója** már **törvényesen** érzékeny pénzbirságra itéltetett. (122) (6—20)

RAYMOND és TÁRSA Berlinben, cs. kir. szabadalmak tulajdonosai és gyárosok.

Kapható Stein János könyv- és zeneműkeresk. Kolozsvárt.

Kapható Stein J. könyv- és zeneműkeresk. Kolozsvárt.

Egy füzet ára 30 kr.

(176) (11—*)

MAGYAR LEXIKON

ÖTVEN FÜZETBEN TELJES.

A negyedik füzet már megjelent.

Az első kivánatra megtekintés végett bérmentve küldetik meg.

Egy füzet ára 30 kr.

Kapható Stein J. könyv- és zeneműkeresk. Kolozsvárt.

Kapható Stein János könyv- és zeneműkeresk. Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betüivel Kolozsvárt.